

Перелік питань до екзамену з фармакогнозії

1. Дайте визначення поняття класам біологічно активних речовин, які наведені нижче:

- алкалоїди
- антраценпохідні
- вітаміни
- гетерополісахариди
- глікозиди
- гомополісахариди
- дубильні речовини
- ефірні олії
- жири
- іридоїди
- кардіоглікозиди
- ксантони
- кумарини
- лігніни
- ліпіди
- ліпоїди
- полісахариди
- протоалкалоїди
- псевдоалкалоїди
- сапоніни
- фенольні сполуки
- флавоноїди
- хромони

2. Наведіть приклади вітамінів аліфатичного ряду. Напишіть латинські назви ЛРС, ЛР і родин, що містять аскорбінову кислоту.

3. Наведіть приклади гетерополісахаридів.

4. Наведіть приклади ліпоїдів. Напишіть латинські назви ЛРС, ЛР і родини, що містять фосфоліпіди.

5. Наведіть рослинні джерела одержання невисихаючої жирної олії. Напишіть латинські назви ЛРС, ЛР і родин цих рослин.

6. Напишіть латинські назви ЛРС, ЛР і родин, що містять інουλін.

7. Напишіть латинські назви ЛРС, ЛР і родин, що містять конденсовані антраценпохідні.

8. Напишіть латинські назви ЛРС, ЛР і родин, що містять протоалкалоїдів.

9. Напишіть латинські назви ЛРС, ЛР і родин, що містять секоїридоїди.

10. Напишіть латинські назви ЛРС, ЛР і родин, що містять тіоглікозиди.

Охарактеризуйте умови зберігання гірчичників.

11. Напишіть латинські назви ЛРС, ЛР і родин, що містять хромони.

12. Напишіть латинські назви ЛРС, ЛР і родини, що містять арбутин.

13. Охарактеризуйте способи одержання ефірних олій.

14. Охарактеризуйте способи одержання жирів.
15. Охарактеризуйте фізико-хімічні властивості ксантонів. Напишіть латинські назви ЛРС, ЛР і родин, що містять ксантони.
16. Охарактеризуйте фізико-хімічні властивості лігнінів. Напишіть латинські назви ЛРС, ЛР і родин, що містять лігнани.
17. Охарактеризуйте хімічні показники якості ефірних олій.
18. Охарактеризуйте хімічні показники якості жирів.
19. Хімічні реакції ідентифікації, які дозволяють відкрити клас сполук у сировині:

- алкалоїди
- антраценпохідні
- арбутин
- гомополісахариди
- дубильні речовини
- інулін
- іридоїди
- кардіоглікозиди
- кумарини
- сапоніни
- слиз
- флавоноїди

Перелік структурних формул речовин до екзамену з фармакогнозії

Для нижче наведених сполук вкажіть назву, клас природних речовин, до якого вона належить, її біологічну активність; хімічні реакції ідентифікації цієї сполуки. Напишіть латинські назви ЛРС, ЛР і родин, що містять дану сполуку.

1. тріацилгліцерид
2. адонітоксин
3. алантолактон
4. анетол
5. алізарин
6. ангеліцин
7. арбутин
8. аскорбінова кислота
9. буфадієнолід
10. генціопікрозид
11. гіосціамін
12. гіперіцин
13. гліциризинова кислота
14. галотанін
15. камфора
16. катехін
17. кверцетин
18. келін
19. кемпферол
20. кодеїн
21. кофеїн
22. ледол
23. ліналоол
24. мангіферин
25. ментол
26. морфін
27. панаксатріол
28. папаверин
29. псорален
30. рутин
31. пурпуреаглікозид А
32. сенозид
33. строфантозид
34. тимол
35. силібін
36. синігрин
37. хамазулен
38. 1,8-цинеол
39. цитраль
40. емодин

- 41. ескулін
- 42. ефедрин

Домішки до лікарських рослин і лікарської рослинної сировини

Охарактеризуйте морфологічні ознаки, за якими можна відрізнити нижче наведені лікарські рослини від можливих домішок. Напишіть латинські назви ЛРС, ЛР і родини.

1. Аїр болотяний
2. Алтея лікарська
3. Астрагал шерстистоквітковий
4. Барвінок малий
5. Блекота чорна
6. Брусниця
7. Буркун лікарський
8. Валеріана лікарська
9. Вільха клейка
10. Гірчак перцевий
11. Грицики звичайні
12. Деревій звичайний
13. Дріоптерис чоловічий, папороть чоловіча
14. Дуб звичайний
15. Жостер проносний
16. Звіробій звичайний
17. Золототисячник зонтичний
18. Конвалія травнева
19. Кропива дводомна – *Urtica dioica*
20. Крушина ламка
21. Кульбаба лікарська
22. Листя черешковеПідбіл звичайний (мати-й-мачуха)
23. Марена красильна
24. Оман високий
25. Перстач прямостоячий
26. Подорожник великий
27. Полин гіркий
28. Родовик лікарський
29. Собача кропива п'ятилопатева
30. Софора японська
31. Сухоцвіт багновий
32. Філка триколірна
33. Хапоміла лікарська
34. Хвощ польовий
35. Цмин пісковий
36. Чемериця Лобелієва
37. Череда трироздільна
38. Ялівець звичайний

Структурно-логічні схеми

Напишіть латинські назви сировини та складіть структурно-логічну схему: А. лікарська рослина → Б. клас БАР → В. препарат або лікарська форма → Г. фармакологічна дія

1. Аїр тростиновий
2. Алое деревовидне
3. Алтея лікарська
4. Аніс звичайний
5. Барвінок малий
6. Беладона звичайна
7. Буркун лікарський
8. Валеріана лікарська
9. Вільха клейка
10. Віснага морквоподібна
11. Вовчуг польовий
12. Гінкго дволопатеве
13. Гіркокаштан звичайний
14. Гірчак зміїний
15. Гірчак перцевий
16. Гірчак пташиний
17. Глід криваво-червоний
18. Горицвіт весняний
19. Грицики звичайні
20. Діоскорейя ніпонська
21. Евкаліпт прутовидний
22. Ефедра хвощова
23. Ехінацея пурпурова
24. Женьшень
25. Жовтушник сивіючий
26. Жостір проносний
27. Звіробій звичайний
28. Касія гостролиста
29. Катарантус рожевий
30. Конвалія звичайна
31. Кропива дводомна
32. Крушина ламка
33. Кукурудза звичайна
34. Ламінарія цукриста
35. Лимонник китайський
36. Льон звичайний
37. М'ята перцева
38. Мак снотворний
39. Марена красильна
40. Материнка звичайна

41. Мачок жовтий
42. Меліса лікарська
43. Мучниця звичайна
44. Нагідки лікарські
45. Наперстянка пурпурова
46. Наперстянка шерстиста
47. Оман високий
48. Ортосифон тичинковий
49. Пасифлора інкарнатна
50. Паслін дольчастий
51. Пастернак посівний
52. Перець однорічний
53. Персик звичайний
54. Пижмо звичайне
55. Плющ звичайний
56. Подорожник великий
57. Раувольфія зміїна
58. Рицина звичайна
59. Родіола рожева
60. Родовик звичайний
61. Розторопша плямиста
62. Ромашка лікарська
63. Смоківниця звичайна
64. Собача кропива п'ятилопатева
65. Солодка гола
66. Солодушка альпійська
67. Сосна лісова
68. Софора японська
69. Соя щетиниста
70. Термопсис ланцетний
71. Хапоміла лікарська
72. Хміль звичайний
73. Цмин пісковий
74. Чебрець звичайний
75. Чемериця Лобеля
76. Шавлія лікарська
77. Шипшина корична
78. Шипшина травнева
79. Шипшина собача